Vlaams
Parlement

282 (2019-2020) – Nr. 1
ingediend op 30 april 2020 (2019-2020)

Voorstel van decreet

van Karin Brouwers, Marius Meremans, Stephanie D'Hose,
Wilfried Vandaele, Orry Van de Wauwer en Manuela Van Werde

tot wijziging van artikel 81 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat het aandeel televisiereclame- en telewinkelspots betreft

verzendcode: CUL

TOELICHTING

1. Algemene toelichting

Dit voorstel van decreet wijzigt artikel 81 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, hierna het Mediadecreet te noemen. Artikel 81 van het Mediadecreet is de omzetting van artikel 23 van richtlijn (EU) 2010/13/EU van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2010 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (richtlijn Audiovisuele Mediadiensten), hierna AVMD2010 te noemen. Artikel 23 van AVMD2010 werd gewijzigd door artikel 1, lid 21, van richtlijn (EU) 2018/1808 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 tot wijziging van richtlijn (EU) 2010/13/EU van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2010 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (richtlijn Audiovisuele Mediadiensten) in het licht van een veranderende marktsituatie, hierna AVMD2018 te noemen.

1.1. Situering

Eind vorig jaar was er in Wuhan in China een uitbraak van een nieuw coronavirus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt. Ondertussen heeft het virus zich ook in andere landen verspreid, waaronder België. Gelet op de aanbevelingen van de wetenschappelijke wereld, en de adviezen van de Nationale Veiligheidsraad en van het Crisiscentrum van de Vlaamse Overheid (CCVO) neemt ook de Vlaamse overheid vanuit haar bevoegdheden de nodige maatregelen om de verdere verspreiding van het coronavirus in te dammen, de sociaal-economische gevolgen op te vangen, en de veiligheid en de volksgezondheid te garanderen.

Door AVMD2018 worden de kwantitatieve reclameregels flexibeler. Richtlijn 2007/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2007 tot wijziging van richtlijn 89/552/EEG van de Raad betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake de uitoefening van televisieomroepactiviteiten, hierna AVMD2007 te noemen, zette de krijtlijnen uit van de economische leefbaarheid van de aanbieders van audiovisuele mediadiensten, en bij uitbreiding van de hele audiovisuele sector. AVMD2010 is de gecoördineerde versie van de richtlijnen van 1989 en 2007. Overweging (4) van AVMD2010 verwijst naar de noodzaak van een aangepast wettelijk kader, zodat rekening kan worden gehouden met "technologische ontwikkelingen op businessmodellen, in het bijzonder de financiering van commerciële omroep, en moet worden gezorgd voor optimale concurrentievoorwaarden en rechtszekerheid voor (…) Europese mediabedrijven en -diensten (…)". In het licht daarvan werd er beslist om de reclameregels te liberaliseren. Bij de omzetting in het Mediadecreet van AVMD2007 werd die doelstelling ook als uitgangspunt genomen. De liberalisering van de regels voor commerciële communicatie blijft ook een van de doelstellingen van AVMD2010, zoals gewijzigd door AVMD2018. Overweging (32) van AVMD2018 stelt het volgende: "De markt voor televisieomroepdiensten heeft een ontwikkeling doorgemaakt en er is derhalve behoefte aan meer flexibiliteit met betrekking tot audiovisuele commerciele communicatie, met name wat betreft kwantitatieve voorschriften voor lineaire audiovisuele mediadiensten en productplaatsing. De opkomst van nieuwe diensten, waaronder diensten zonder reclame, heeft ertoe geleid dat de kijkers meer keuze hebben en gemakkelijker op alternatieve aanbiedingen kunnen overstappen." Deze ontwikkeling zorgt voor druk op de reclame-inkomsten van lineaire televisiediensten. Het is zeker niet de bedoeling dat die flexibilisering en liberalisering zou leiden tot schermvervuiling zoals in de Verenigde Staten, maar het is wel absoluut noodzakelijk dat de betrokken spelers de mogelijkheid krijgen om de flexibiliteit die gecreëerd wordt, te benutten zodat adverteerders geïnteresseerd zijn om te blijven adverteren.

1.2. Probleemstelling en omgevingsanalyse

Mediabedrijven ondergaan, net als elke andere onderneming en organisatie, de economische en sociale gevolgen van de coronacrisis, zowel wat hun werking als wat hun inkomsten betreft. In tijden waarin de mediabedrijven meer dan ooit de verbindende en maatschappelijke rol hebben om iedereen goed te informeren en te entertainen, worden ze geconfronteerd met sterk oplopende productiekosten en worden hun advertentie-inkomsten zwaar geïmpacteerd door uitgestelde en geannuleerde reclamecampagnes.

1.3. Beleidsmaatregelen en doelstelling

Een van de manieren om de negatieve impact op de advertentie-inkomsten op te vangen, bestaat erin de televisieomroeporganisaties, zodra er opnieuw vraag is van adverteerders, zo veel mogelijk flexibiliteit te geven om die advertentiecampagnes in te plannen. Bijgevolg is het noodzakelijk dat het nieuwe artikel 23, lid 1, van AVMD2010, zoals gewijzigd door artikel 1, lid 21, van AVMD2018, zo snel mogelijk omgezet wordt. Het is echter in het belang van de televisieomroeporganisaties om met die flexibiliteit omzichtig om te springen met het oog op de kijkervaring van hun kijkers. Het nieuwe artikel 23, lid 2, van AVMD2010, zoals gewijzigd door artikel 1, lid 21, van AVMD2018, wordt nog niet omgezet omdat lid 2 geen impact heeft op de vooropgestelde flexibiliteit voor het inplannen van reclamecampagnes. De omzetting van dat lid zal mee vervat zitten in een ontwerp van decreet dat ook de andere wijzigingen, aangebracht door AVMD2018, zal omzetten in het Mediadecreet.

In het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, nr. 31/1) geeft de Vlaamse Regering aan dat ze EU-richtlijnen niet ruimer of strenger wil implementeren dan strikt noodzakelijk is: "Bij de implementatie van EU-richtlijnen gaat Vlaanderen in het belang van ons economisch weefsel niet ruimer of strenger dan strikt noodzakelijk is (i.e. het 'no gold plating'-principe)." Dat principe wordt ook toegepast bij de omzetting van het nieuwe artikel 23, lid 1, van AVMD2010, zoals gewijzigd door artikel 1, lid 21, van AVMD2018.

Zoals hierboven al is aangehaald, is het de bedoeling om aan de betrokken spelers de mogelijkheid te geven de flexibiliteit die gecreëerd wordt, te benutten binnen het vooropgestelde kader. De Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) zal toezien op de correcte naleving ervan.

De omzetting in het Mediadecreet van artikel 23, lid 1, van AVMD2010, zoals gewijzigd door artikel 1, lid 21, van AVMD2018, doet op geen enkele manier afbreuk aan artikel 80, tweede lid, van het Mediadecreet, dat een verbod bevat om kinderprogramma's door reclame en telewinkelen te onderbreken, en doet evenmin afbreuk aan het verbod om religieuze erediensten, godsdienstige en levensbeschouwelijke programma's en journaals door reclame en telewinkelen te onderbreken.

1.4. Inwerkingtreding

Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

2. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 3

Dit artikel wijzigt artikel 81, §2 en §3, van het Mediadecreet. Daarmee wordt artikel 23, lid 1, van AVMD2010, zoals gewijzigd door artikel 1, lid 21, van AVMD2018, omgezet in het Mediadecreet.

Zoals in overweging (41) van AVMD2018 is bepaald, biedt artikel 23, lid 1, van AVMD2010, zoals gewijzigd door artikel 1, lid 21, van AVMD2018, een grotere flexibiliteit aan televisieomroeporganisaties en stelt het hen beter in staat om te beslissen wanneer ze reclame invoegen. Toch is het ook noodzakelijk om een voldoende hoog niveau van consumentenbescherming in stand te houden, aangezien kijkers door die flexibiliteit mogelijk tijdens primetime aan een buitensporige hoeveelheid reclame worden blootgesteld. Daarom gelden er tussen 6 uur 's ochtends en 18 uur 's avonds en tussen 18 uur 's avonds en middernacht specifieke beperkingen: in die tijdsblokken mogen televisieomroeporganisaties hoogstens 20 procent van de tijd aan televisiereclame besteden.

In artikel 81 van het Mediadecreet worden het eerste en tweede lid van paragraaf 3 opgeheven. In paragraaf 2 van dat artikel is er immers geen sprake meer van het begrip 'klokuur', waardoor dat begrip niet langer gedefinieerd hoeft te worden.

Artikel 4

Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. Gelet op de hoogdringendheid kan niet worden gewacht op de inwerkingtreding de tiende dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Karin BROUWERS
Marius MEREMANS
Stephanie D'HOSE
Wilfried VANDAELE
Orry VAN DE WAUWER
Manuela VAN WERDE

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/1808 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 tot wijziging van richtlijn 2010/13/EU betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (richtlijn Audiovisuele Mediadiensten) in het licht van een veranderende marktsituatie.

Art. 3. In artikel 81 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie worden paragraaf 2 en 3 vervangen door wat volgt:

"§2. Het aandeel televisiereclame- en telewinkelspots bedraagt tussen 6 uur 's ochtends en 18 uur 's avonds niet meer dan 20 percent van dat tijdvak. Het aandeel televisiereclame- en telewinkelspots bedraagt tussen 18 uur 's avonds en middernacht niet meer dan 20 percent van dat tijdvak.

§3. Paragraaf 2 is niet van toepassing op boodschappen van de lineaire televisieomroeporganisaties over hun eigen programma's en rechtstreeks daarvan afgeleide ondersteunende producten, op sponsorboodschappen en op productplaatsing.".

Art. 4. Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Karin BROUWERS
Marius MEREMANS
Stephanie D'HOSE
Wilfried VANDAELE
Orry VAN DE WAUWER
Manuela VAN WERDE